

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (16 - 22 Ağustos)

Türkiye

- TCMB'nin gerçekleştirdiği revizyon ile kısa vadeli dış borç stoku 25.7 milyar dolar düşerek Haziran itibarıyla 121.7 milyar dolar oldu. Revizyonun etkisiyle ithalat borçları 25.1 milyar dolar azaldı. Uluslararası yatırım net pozisyon açığı 33.6 milyar dolar azalarak Haziran itibarıyla 280.6 milyar dolar oldu. Revizyon sonrası firmaların net döviz pozisyonu açığı Haziran itibarıyla 127.98 milyar dolar olarak açıklandı. Revizyonun etkisi 37 milyar dolar aşağı yönlü oldu. Böylece orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış kısa vadeli dış borç stoku, revizyon öncesi Mayıs ayındaki 189.4 milyar dolardan Haziran'da 165 milyar dolara geriledi.
- Merkezi yönetim brüt borç stoku, Temmuz sonu itibarıyla 2 trilyon 32.3 milyar lira oldu. Borç stokunun 869.7 milyar lira tutarındaki kısmı Türk lirası, 1 trilyon 162.6 milyar lira tutarındaki bölümü ise döviz cinsi borçlardan oluştu.
- Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan konuşmasında, salgınla ilgili dışsal bir şok olmaması durumunda, 2021 yılı için %8'in üzerinde bir büyüme belediklerini belirtti.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, TCMB tarafından atılacak erken bir faiz artırımı adımının dezenflasyon sürecine zarar vereceği belirtildi. Türkiye'de faizin reel bazda pozitif olduğunun altını çizen kuruluş, "Ancak artan enflasyon ortamında para politikası tüketici enflasyonunda kararlı bir geri çekilmeye yetecek kadar sıkı değil" yorumu yaptı.

ABD

- Boston Fed Başkanı Eric Rosengren yeni açıklanacak istihdam raporunun pozitif bir yörengeye işaret etmesi halinde varlık alımlarının azaltılmasına Eylül ayında başlanması yönünde bir karara destek verebileceğini ifade etti. Ancak Rosengren tercihinin, varlık alımı azaltımına Ekim veya Kasım ayında, Aralık ayından önce başlanması yönünde olduğunu da bildirdi. Rosengren ayrıca, devasa tahvil alım programının, arz sıkıntılarının toparlanmasını yavaşlattığı ABD ekonomisini desteklemek için uygun olmadığı uyarısında bulundu. Rosengren, Fed'in gelecek ay yapacağı toplantıda aylık 120 milyar dolar olan varlık alımını bu sonbaharda azaltmaya başlayacağını ve alımları 2022 ortasında sona erdireceğini duyurma yönünde bir karar almasına destek vereceğini de vurguladı.

Avrupa

- Euro Bölgesi ekonomisi, salgın tedbirlerinin gevşetildiği yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %2 büyüme kaydetti. GSYH, ikinci çeyrekte önceki çeyreğe göre Almanya'da %1.5, Fransa'da %0.9, İtalya'da %2.7, İspanya'da %2.8 ve Hollanda'da %3.1 arttı.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Yönetim Kurulu üyesi Isabel Schnabel, fiyatlar hali hazırda yükselmeye devam etse de bu yıl Euro Bölgesi'nde yaşanan enflasyon artışının hala geçici olarak değerlendirildiğini ifade etti.

Asya

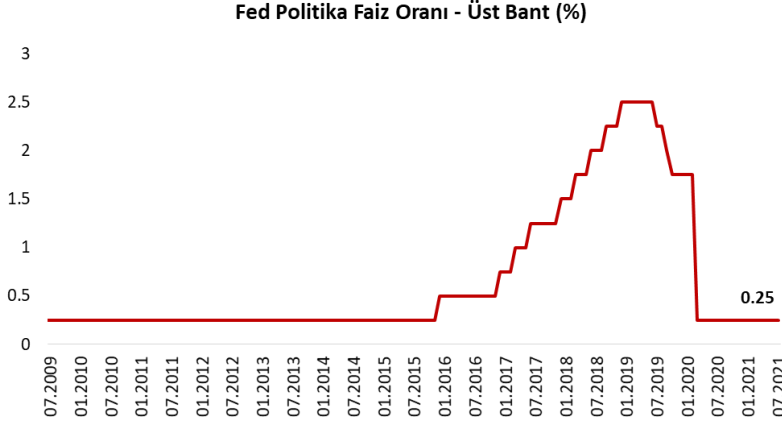
- Çin Merkez Bankası (PBOC), Ağustos toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmedi. Buna göre faiz oranları 1 yıl vadeli için %3.85, 5 yıl vadeli için %4.65 olarak uygulanmaya devam edecek.

Diğer

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, küresel ekonominin bu yıl %5.7 büyüyeceğini tahmin etti.

Ayrıntılar...

Federal Açık Piyasa Komitesi'nin (FOMC), 27-28 Temmuz'da düzenlenen toplantısına ilişkin tutanakları yayımlandı.

Kaynak: Bloomberg

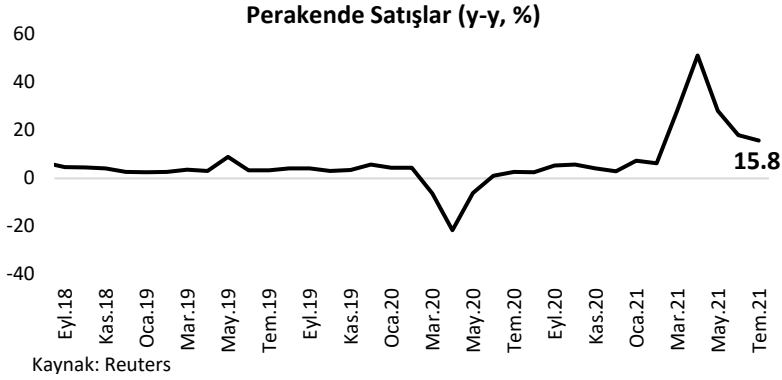
Öngördü. Ancak üyeler, aralarında tahvil alımlarının ne zaman ve ne miktarda azaltılmaya başlanacağı konusunda mutabık kalamadılar. Tutanaklar ayrıca, üyelerin ekonomik toparlanma üzerinde enflasyon, işsizlik ya da pandemi arasında hangisinin daha yoğun risk yarattığı üzerinde fikir birliği sağlayamadıklarını da ortaya koydu.

Fed üyeleri, istihdam artışı sağlayan aşırı gevşek para politikasına biraz daha zaman kazandırmak için artan fiyatlara karşı "sabırlı" tutum sergileyip sergilememeyi tartışırken, "Delta varyantının yayılmasının çalışanların işe, öğrencilerin de okula dönüşlerini geciktirerek ekonomik toparlanmaya zarar verebileceği ihtimaline" de vurgu yapıldı.

Fed'in Temmuz toplantısına ait tutanaklar, yetkililer arasındaki görüş farklılıklarına rağmen varlık alımlarının hızının ekonomik koşulların Fed'in hedeflerini karşılama ardından bu yıl düşürülmesinin muhtemel olduğunu ortaya koydu. Enflasyon endişelerinin de ele alındığı toplantının tutanaklarında, üyelerin enflasyonun bu yıl genel olarak beklentilerin üzerinde arttığına dikkati çektiği belirtilerek, enflasyondaki artışın mal ve işgücü piyasalarındaki arz kısıtları ile ekonomik faaliyetin normale dönmesiyle tüketici talebindeki artışa bağlı olduğu kaydedildi.

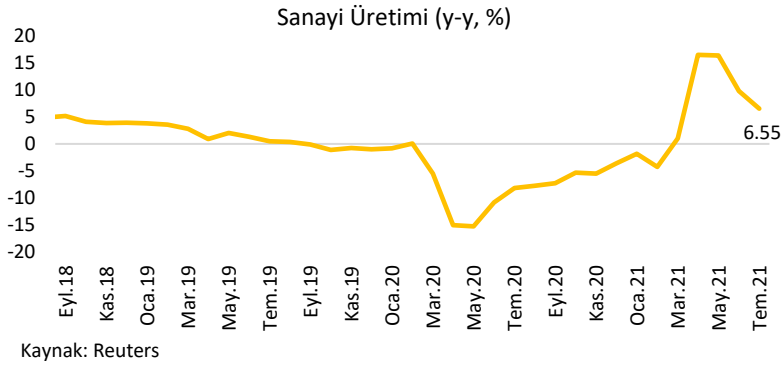
Tutanaklar, yetkililerin, ekonomiye verilen desteğin azaltılması için belirlenen istihdam hedefine "bu yıl içerisinde" ulaşılacağını düşündüklerini, ancak para politikasının bundan sonra nasıl evrilmesi gerektiği konusunda fikir ayrılığı yaşadıklarını ortaya koydu. Fed'in 27-28 Temmuz'da gerçekleştirdiği para politikası toplantısının tutanaklarına göre Fed üyelerinin çoğu, Merkez Bankası'nın aylık tahvil alım tutarının bu yıl içinde azaltılacağını

ABD'de perakende satışlar düşerken sanayi üretimi beklentilerin üzerinde arttı.

ABD'de perakende satışlar Temmuz'da geçen aya göre %1.1 düştü. Beklenti ise satışların %0.3 düşmesi yönündeydi. Perakende satışlar yıllık bazda ise %15.8 arttı. ABD'de Temmuz ayı perakende satış verileri ülkede tüketicilerin hizmet sektörü harcamalarının arttığını ve enflasyonun yüksek seyretmesiyle tüketicilerin fiyat odaklı harcama davranışlarının yükseldiğini gösterdi.

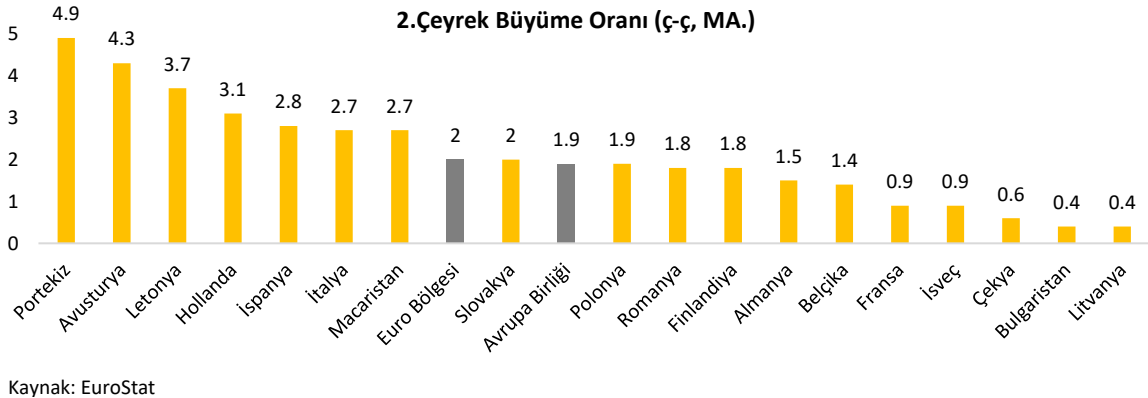
Veriler, tüketicilerin pandemi ile ilgili birçok kısıtlamanın kaldırılmasıyla birlikte artık hizmetler lehine ürün harcamalarını kısıtlamaya başladığını, aynı zamanda, delta varyantının ortaya çıkmasının ekonomik faaliyet için bir risk teşkil etmesinin de veriler üzerinde etkili olduğunu gösterdi.

ABD'de sanayi üretimi, Temmuz'da aylık bazda %0.9 artarak %0.5 olan piyasa beklentilerinin üzerinde açıklandı. Sanayi üretimi yıllık bazda ise %6.6 arttı. İmalat sanayi üretimi ise Temmuz'da aylık %1.4 arttı. Bu dönemde imalat sanayi üretimindeki artışta motorlu taşıt ve parçalarının üretimindeki %11.2'lik artış etkili oldu. Söz konusu artışa rağmen yarı iletken arzında yaşanan sıkıntılar nedeniyle araç montajlarında da sıkıntılar yaşanmaya devam etti. Kapasite kullanım oranı da Temmuz'da 0.7 puan artışla %76.1'e çıktı. Veri %75.7 olan beklentilerin üzerinde açıklandı.

nedeniyle araç montajlarında da sıkıntılar yaşanmaya devam etti. Kapasite kullanım oranı da Temmuz'da 0.7 puan artışla %76.1'e çıktı. Veri %75.7 olan beklentilerin üzerinde açıklandı.

Euro Bölgesi ekonomisi 2021'in ikinci çeyreğinde ekonomilerin yeniden açılmaya başlamasıyla yıllık %13.6 büyüdü.

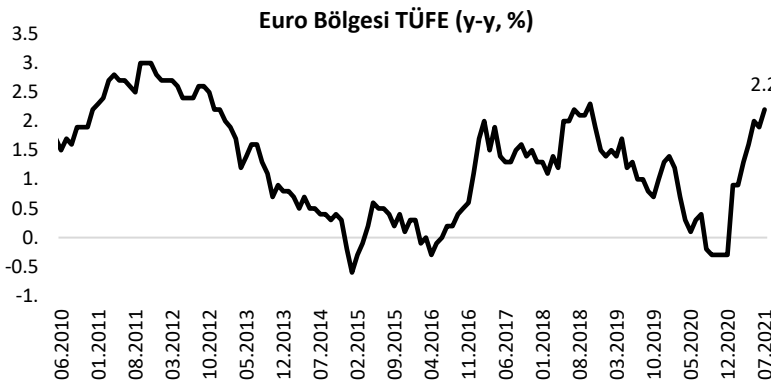

Euro Bölgesi'nin tamamı ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %2 büyüdü. Beklenti %1.5 büyümeye olmasaydı. Ekonomi yıllık bazda ise %13.6 büyüdü. En büyük büyümeye oranları Portekiz, Avusturya ve Letonya'da görüldü. Fransa ikinci çeyrekte %0.9, Almanya %1.5 oranında büyüdü.

Bölge ekonomisi yılın ilk çeyreğinde %0.3 küçülmüştü. Nisan - Haziran döneminde ekonomilerin yeniden açılmaya başlaması, rakamın beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinde etkili oldu.

Euro Bölgesi ekonomisi 2020 yılının son çeyreğinde çeyreklik bazda %0.7, yıllık bazda ise %4.9 küçülmüştü. Yılın tamamında Euro Bölgesi %6.6 küçülmüştü. Ekonominin sonraki çeyreklerde daha da hızlı büyümesi beklenirken, Avrupa Merkez Bankası (ECB), bölge ekonomisinde yıl sonunda %4.6 oranında büyümeye bekliyor.

Euro Bölgesi'nde TÜFE Temmuz'da beklentiye paralel %2.2 arttı.

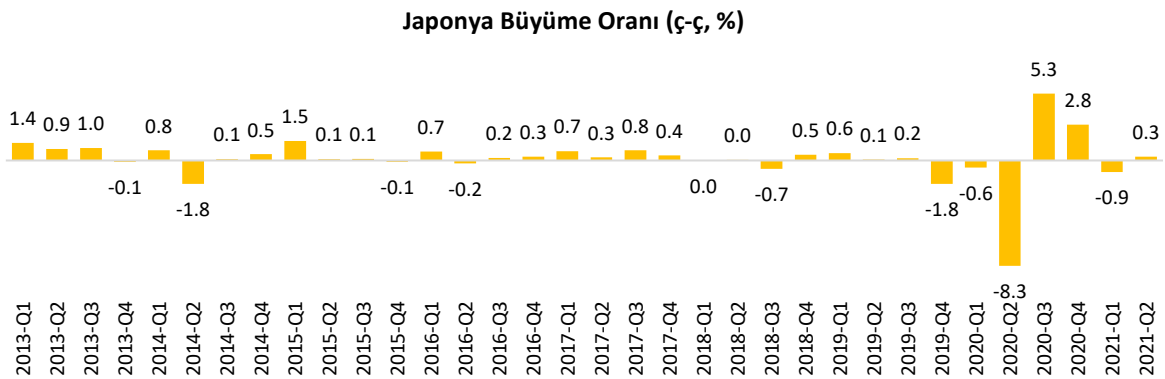
Kaynak: EuroStat

Euro Bölgesi'nde Temmuz ayı enflasyonu yıllık bazda %2.2 artış göstererek Ekim 2018'den sonraki en yüksek seviyeyi gördü. TÜFE, aylık bazda %0.1 gerileyerek beklentilere paralel gerçekleşti. Çekirdek enflasyon ise yıllık bazda beklentiye paralel %0.7 oldu. Haziran'da bu oran %0.9'du.

Fiyat artışı koronavirüs krizine bağlı düşük baz etkisini ve ekonominin

yeniden açılmasıyla toparlanan talebi yansıttı. Enerji fiyatlarındaki %14.3 oranında artış fiyat artışında temel belirleyici oldu. Bunu; gıda, alkollü içecekler ve tütün kalemi %1.6'lık artışla, hizmetler kalemi %0.9'luk artışla takip etti.

Japonya ekonomisi ikinci çeyrekte yıllık %1.3 büyüdü.

Kaynak: OECD

Japonya'da 2021 ikinci çeyrek GSYH verisi çeyreklik bazda %0.3 oldu. Japon ekonomisinin ilk çeyrek küçülmesi %1'den %0.9'a revize edildi.

Tüketimdeki beklenmedik artış öncülüğünde ekonomi yıllık bazda beklentilerin üzerinde %1.3 büyüdü. Ekonomi birinci çeyrekte %3.7 küçülmüştü. Tüketimdeki artış hizmetler sektörü öncülüğünde oldu. Net ihracat ise büyümeye negatif katkıda bulundu. Delta varyantına bağlı OHAL uygulaması, tedarik zincirindeki aksamalar büyüme üzerinde aşağı yönlü risk oluşturmaya devam ediyor. Ancak, aşılamanın hız kazanmasıyla özel tüketim harcamalarının artması ve ekonominin dördüncü çeyrekte güçlü büyüme kaydetmesi bekleniyor.

Temmuz ayında bütçe 45.8 milyar TL açık verdi.

Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)									
	Temmuz			Ocak-Temmuz			2021 Bütçe Hedefi	2021 Tahmini (**)	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2020	2021	% Değişim	2020	2021	% Değişim			
Giderler	116.2	141.1	21.4	681.1	804.4	18.1	1.346,1	1.454,5	59.8
Faiz Hariç Giderler	107.7	117.4	9.0	601.4	689.9	14.7	1.166,6	179.6	59.1
Faiz Giderleri	8.5	23.6	179.5	79.7	114.5	43.6	179.5	1.274,9	63.8
Gelirler	86.5	95.3	10.1	541.9	726.1	34.0	1.101,1	1.254,6	65.9
Vergi Gelirleri	76	84.7	11.5	412	581.7	41.2	922.7	1.051,1	63.0
Diğer Gelirler	10.5	10.6	0.95	129.9	144.4	11.2	178.4	203.6	80.9
Bütçe Dengesi	-29.7	-45.8	-54.2	-139.1	-78.3	43.7	-245	-199.9	32.0
Faiz Dışı Denge	-21.2	-22.2	-4.4	-59.4	36.2	160.8	-65.5	-20.3	-55.3

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

**Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Mayıs ayında yayımladığı Kamu Maliyesi Raporu'nda yer alan tahminlerdir.

2020 yılı Temmuz ayında 29.7 milyar TL açık veren bütçe, 2021 yılı Temmuz ayında 45.8 milyar TL açık verdi. Bütçe gelirleri, iç talepteki yavaşlamaya karşın ve enflasyonist etkilerle birlikte yıllık bazda bütçe giderlerinden daha fazla artış gösterdi. Genel çerçevede mevsimsel nedenlerle de oluşan vergi gelirlerindeki yavaş yükseliş, gelirlerdeki artışı sınırladı. Öte yandan, 2020 Kasım ayından sonra faizlerde yaşanan yükselişle beraber iç borç faiz ödemelerinin bu ay yoğunlaşması, faiz giderlerindeki %100'ün üzerindeki artışında ve dolayısıyla bütçe giderlerinin Temmuz ayındaki yükselişinde etkili oldu. Ocak-Temmuz döneminde bütçe açığındaki gerilemede, geçtiğimiz yılın aynı döneminde faiz dışı açık verilmesine karşın bu yıl faiz dışı fazla verilmesi etkili oldu. Yılın ilk yedi ayında gerçekleşen bütçe açığının, toplam bütçe açığı tahmininin hala %39.2'sinde kalıyor olması, sıkı maliye politikasının bu yıl da etkin olarak uygulanma hedefinin devam ettiğine işaret etmektedir. İlk çeyrek rakamlarına göre bütçe açığı/GSYH oranı %2.3'tür. Hedef ise %3.5'tir.

TCMB kısa vadeli dış borç istatistikleri başta olmak üzere 19 Ağustos'ta dört veriye ilişkin yöntem revizyonu yaptı.

Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (milyon dolar)	Revizyon Öncesi			Revizyon Sonrası			
	2019	2020	2021 Mayıs	2019	2020	2021 Mayıs	2021 Ç2
MERKEZ BANKASI	8,413	21,382	23,621	8,413	21,382	23,621	27,071
BANKER KREDİ	0	0	0	0	0	0	0
MUHABİR AÇIKLARI	0	0	0	0	0	0	0
MEVDUAT	8,413	21,382	23,621	8,413	21,382	23,621	27,071
GENEL HÜKÜMET	0	0	0	0	0	0	0
BANKALAR	55,737	57,950	59,158	52,408	57,377	58,621	58,141
KREDİLER	7,626	8,879	8,581	10,451	13,611	13,157	13,977
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	21,083	20,110	20,724	15,625	15,177	15,967	15,479
BANKA MEVDUATI	13,392	13,241	14,293	13,392	13,241	14,293	14,375
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	13,636	15,720	15,560	12,940	15,348	15,204	14,310
DİĞER SEKTÖRLER	58,718	59,107	62,093	35,912	35,514	36,952	36,508
TİCARİ KREDİLER	55,710	56,130	59,172	32,904	32,537	34,031	33,554
İTHALAT BORÇLARI	50,634	53,353	56,507	27,828	29,760	31,366	30,893
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	5,076	2,777	2,665	5,076	2,777	2,665	2,661
DİĞER KREDİLER	3,008	2,977	2,921	3,008	2,977	2,921	2,954
KAMU	0	0	0	0	0	0	0
ÖZEL	3,008	2,977	2,921	3,008	2,977	2,921	2,954
TOPLAM	122,868	138,439	144,872	96,733	114,273	119,194	121,720

TCMB kısa vadeli dış borç istatistikleri başta olmak üzere 19 Ağustos'ta dört veriye ilişkin yöntem revizyonu yaptı. Revizyonların tamamı Türkiye'nin dış borç göstergelerinde aşağı yönlü belirgin düşüşler yarattı. Revizyon bazı verilerde aşağı yönlü 37 milyar dolara kadar ulaştı. TCMB'nin gerçekleştirdiği revizyon kısa vadeli dış borç stokunu 25.7 milyar dolar aşağı çekerken, güncel stok Haziran'da 121.7 milyar dolar olarak açıklandı.

Revizyonlarla öne çıkan en büyük değişim ticari kredilerin firmalardan doğrudan raporlama yoluyla derlenmesi ile gerçekleşti. TCMB en belirgin etkinin yaşandığı ticari kredilerdeki değişimi 2018'den bu yana yapılan çalışmalarla gerekçelendirdi. Banka 15 milyon dolar üzeri yabancı para kredi riski bulunan firmalardan, döviz risklerinin takibi amacıyla, 2018 yılından itibaren yabancı para borç ve alacaklarına ilişkin raporlama yapıyordu. Ayrıca TCMB ve TÜİK geçen yıl doğrudan raporlama tekniği ile firma seviyesinde veri derlenmesine yönelik bir çalışma da başlatmıştı.

TCMB 2018'de başlattığı çalışmada Türkiye geneli ithalat kaynaklı borçluluk verilerine %40 oranında hakimken, idari kayıtların da dahil edildiği geçen yıl başlayan TÜİK-TCMB çalışmasında ise ithalatın ve ihracatın en az %80'ini temsil eden firmaların tüm verilerine hakim olundu. Firmaların dış ticaretten kaynaklı ihracat alacakları ve ithalat borçları daha önce gümrük beyannameleri esas alınarak borç istatistiklerine yansıtılmaktaydı. İdari kayıtlara geçilmesi ise firmaların gümrük beyannamelerinde ödeme şeklini tam yansıtılmamaları ve bankacılık sistemi aracılığıyla yaptıkları ithalatta kredi geri ödeme bilgilerini bankalara zamanlı raporlamamaları gibi etkileri ortadan kaldırmış oldu.

Vadesine 1 Yıl Kalan Dış Borç Stoku (milyon dolar, Haziran 2021)

KAMU	37,922
GENEL YÖNETİM	4,935
Merkezi Yönetim	4,465
Mahalli İdareler	470
Fonlar	0
FINANSAL KURULUŞLAR	32,808
Bankalar	32,808
Bankacılık Dışı	0
FINANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	179
KİT'ler	179
Diğer	0
TCMB	27,071
ÖZEL	99,983
FINANSAL KURULUŞLAR	54,558
Bankalar	51,036
Bankacılık Dışı	3,522
FINANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	45,425
TOPLAM	164,976

2021 Haziran sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 165 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu stokun 17.4 milyar dolarlık kısmı, Türkiye’de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurt dışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluştu. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün %23, Merkez Bankası’nın %16.4, özel sektörün ise %60.6 oranında paya sahip olduğu gözlemlendi.

Revizyon sonrası 1 yıl içinde ödenecek dış borç 190 milyar dolardan 165 milyar dolara geriledi. Ancak TCMB’nin 107 milyar dolarlık toplam rezervlerinin üzerinde kalmayı sürdürdü. Kısa vadeli dış borcun ya da 1 yıl içinde ödenecek dış borç

tutarları uluslararası kabul gören rezerv yeterlik rasyoları olarak kullanılıyor.

	Revizyon Öncesi			Revizyon Sonrası			
	2019	2020	2021 Mayıs	2019	2020	2021 Mayıs	2021 Ç2
Net Uluslararası Yatırım Pozisyonu	-342.1	-413.1	-327.8	-306.4	-378.3	-294.2	-280.6
Varlıklar	252.9	239.4	254.2	270.1	255.6	268.2	274.4
Yükümlülükler	595.0	652.5	582.0	576.5	633.9	562.4	555.0

Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) varlıklar tarafında, menkul kıymetlerin sahiplik tanımında uluslararası metodolojiye uyum sonrası bankalarca ters repo yoluyla verilen kredilerde 0.8 milyar ABD doları artış, ticari kredi verilerindeki güncelleme sonrası ise diğer sektörlerin varlıklarında 13.1 milyar ABD doları artış oldu.

UYP’nin yükümlülükler tarafında ise menkul kıymetlerin sahiplik tanımında uluslararası metodolojiye uyum sonucu portföy yatırımlarında yaklaşık 1.9 milyar ABD doları azalış, kısa vadeli kredilerde 4.6 milyar ABD doları ve uzun vadeli kredilerde 2.9 milyar ABD doları olmak üzere toplam 7.5 milyar ABD doları artış gerçekleşti. Kısa vadeli ticari kredi yükümlülükleri ise 25.1 milyar ABD doları azaldı.

Revizyonlar sonucu UYP varlıkları 254.2 milyar ABD dolarından 268.2 milyar ABD dolarına yükseldi, yükümlülükler ise 582.0 milyar ABD dolarından 562.4 milyar ABD dolarına geriledi. Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler sonucu net UYP açığı 33.6 milyar ABD doları azalarak 327.8 milyar ABD dolarından 294.2 milyar ABD dolarına geriledi.

	Revizyon Öncesi			Revizyon Sonrası			
	2019	2020	2021 Mayıs	2019	2020	2021 Mayıs	2021Ç2
Finansal Kesim Dışındaki Firmaların Net Döviz Pozisyonu	-180.5	-156.5	-168.6	-143.9	-122.9	-131.6	-128.0
Varlıklar	122.9	143.5	143.2	131.3	147.4	145.4	145.8
Yükümlülükler	303.4	300.1	308.7	275.1	270.2	277.0	273.8

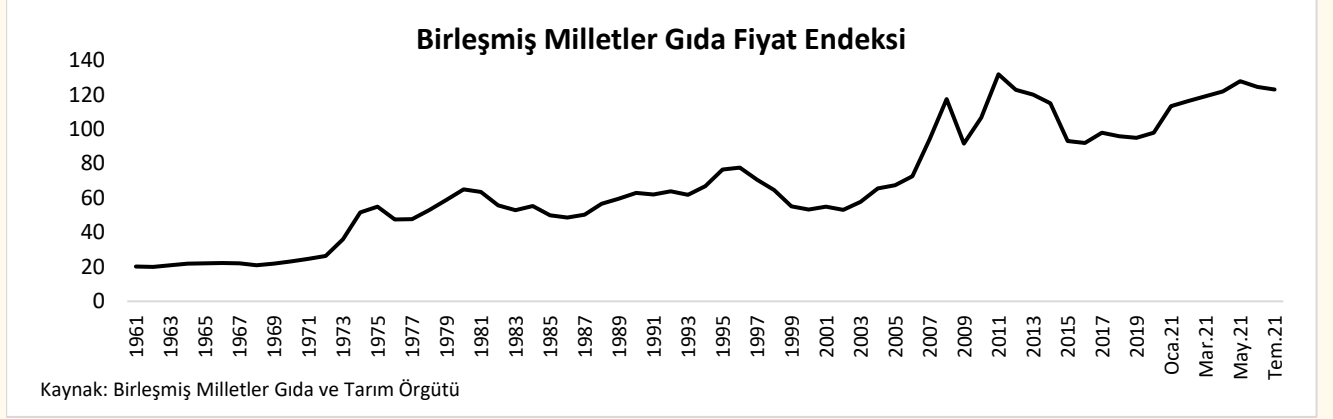
Ticari krediler revizyonunun etkilediği bir başka istatistik olan Finansal Kesim Dışındaki Firmaların Döviz Varlık ve Yükümlülükleri içerisinde, ihracat alacakları ve ithalat borçlarının yabancı para cinsinden tutarları yer almaktadır. Söz konusu kalemlerdeki güncellemeler sonrası, Mayıs 2021 itibarıyla firmaların net döviz pozisyonu açığı 37 milyar ABD doları azalarak 168.6 milyar ABD dolarından 131.6 milyar ABD dolarına geriledi. Kısa vadeli net döviz pozisyonu fazlası ise 37 milyar ABD doları artarak 19.8 milyar ABD dolarından 56.8 milyar ABD dolarına yükseldi.

Yeni veri setlerine erişim ve uluslararası metodolojiye uyum kapsamında yapılan revizyonların firmaların borç ve yükümlülüklerinin daha doğru tespitine, risk seviyelerine ilişkin daha nitelikli ve gerçekçi çıkarımlar yapılabilmesine katkı sunması beklendiği açıklandı.

D İ P N O T

Birleşmiş Milletler Gıda Fiyat Endeksi

Küresel gıda fiyatlarındaki yükseliş hem üreticiler hem de tüketiciler arasında endişelere sebep oluyor. Küresel enflasyonun geçen yıldan beri arttığı bir ortamda gıda fiyatlarındaki yükseliş trendi de fiyatlar üzerindeki baskının artmasına yol açıyor. Gıda fiyatlarındaki yükselişin etkileri, özellikle pandemi kriziyle hala mücadele eden gelişmekte olan ülkelerdeki tüketiciler tarafından daha fazla hissediliyor. Gelişmekte olan ülkelerde kişi başına düşen milli gelirin, gelişmiş ülkelere kıyasla görece daha düşük olması; dolayısıyla, hanehalkının toplam harcamaları içinde gıda harcamalarının payının daha yüksek olması bu ülkelerde gıdadaki fiyat artışlarının etkisinin daha sert hissedilmesine yol açıyor.

Pandemi öncesi gıda fiyatlarında yükseliş başlamıştı.

2018 yılının yazında Çin'de görülen Afrika Domuz Gribi virüsü, küresel domuz üretiminin yarısını oluşturan Çin'deki domuz sürülerinin büyük kısmının ölmesine neden oldu. Bu durum, 2019 yılı ortalarında Çin'deki domuz fiyatlarının tarihi rekor seviyelerine yükselmesine ve dalga etkisi yaratarak dünyanın pek çok bölgesindeki domuz ürünü ve hayvansal protein içerikli ürünlerde fiyat artışlarına neden oldu. Bu durum, ABD-Çin arasında ticaret anlaşmazlıklarının olduğu dönemde Çin'in ABD ürünlerine tarife uygulamasıyla daha da kötüleşti.

Karantinalar ve tedarik zinciri bozulmaları gıda fiyatlarındaki yükselişi artırdı.

Pandeminin başlarında tedarik zincirinde bozulmalar, tüketicilerin stok yapması ve ABD dolarındaki yükseliş Nisan 2020'de gıda enflasyonun zirve yapmasına neden oldu. 2020 yazında fiyatlarda tekrar düzelmeye görülmesi gıda enflasyonunu bir miktar düşürdü. Ancak, tüketici fiyatlarında görülen düzelmeye karşın üretici fiyatlarında sert artışlar görüldü. Üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarına olan yansımaları 6-12 ay sürüyor. Taşımacılık maliyetlerinde yükselişin kaçınılmaz olarak gıda fiyatlarını artırması bekleniyor. Üretici fiyatlarının artmasında stoklamanın etkisiyle talep kaynaklı yükseliş ve bazı bölgelerde görülen kuraklık belirleyici oldu.

Mevcut görünüme bakıldığında, tüketici gıda fiyatlarının 2021 ve 2022 yıllarında yüksek seviyelerini koruması bekleniyor. Ancak, bu yükselişin tüm ülkelerde farklı etkilerinin olması bekleniyor. Afrika gibi gelişmekte olan bölgelerde gıda ithalatına olan bağımlılık ve düşük gelirli ülkelerde gıda fiyatlarındaki yükseliş yoksullukla ilgili endişeleri artırıyor. Bu ülkelerde yaşayan insanların gelirlerinin yüksek bir oranı gıdaya ayrılıyor. Ayrıca, pandemi sebebiyle gelişmekte olan ülkelerde düşen turizm gelirleri, ABD dolarına karşı değer kaybeden yerli para birimi ve net sermaye çıkışları da, emtia fiyatlarının ABD doları cinsinden fiyatlanması nedeniyle, gıda enflasyonunda artışı tetikliyor.

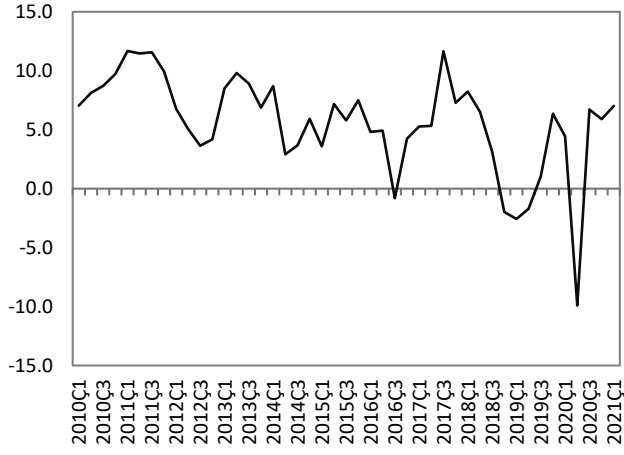
Haftalık Veri Takvimi (23 – 27 Ağustos 2021)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
23.08.2021	Türkiye	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	79.5	78.2 (Açıklandı)
	ABD	İkinci El Konut Satışları (Temmuz, a-a)	%1.4	--
		İmalat PMI (Ağustos, öncül)	63.4	--
		Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	59.9	--
		Chicago Fed Aktivite Endeksi (Temmuz)	0.09	--
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Ağustos, öncül)	62.8	61.5 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	59.8	59.7 (Açıklandı)
		Tüketici Güven Endeksi (Ağustos, öncül)	-4.4	-5
	Almanya	İmalat PMI (Ağustos, öncül)	65.9	62.7 (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	61.8	61.5 (Açıklandı)
Fransa	İmalat PMI (Ağustos, öncül)	58	57.3 (Açıklandı)	
	Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	56.8	56.4 (Açıklandı)	
İngiltere	İmalat PMI (Ağustos, öncül)	60.4	60.1 (Açıklandı)	
	Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	59.6	55.5 (Açıklandı)	
Japonya	İmalat PMI (Ağustos, öncül)	53	52.4 (Açıklandı)	
	Hizmet PMI (Ağustos, öncül)	47.4	43.5 (Açıklandı)	
24.08.2021	ABD	Yeni Konut Satışları (Temmuz, a-a)	-%6.6	--
		Richmond FED İmalat Endeksi (Ağustos)	27	--
	Almanya	GSYH (2. çeyrek, y-y)	-%3.1	%9.2
25.08.2021	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (Ağustos)	114.8	--
		İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Ağustos)	%76.7	--
	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Temmuz, a-a)	%0.8	-%0.8
	Almanya	IFO İş Dünyası Güven Endeksi (Ağustos)	100.8	100.4
Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Haziran)	102.6	--	
26.08.2021	ABD	GSYH (2. çeyrek, ikinci, ç-ç)	%6.3	%6.6
		Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları (2. çeyrek, ç-ç)	%2.7	--
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	348 bin kişi	--
		Kansas Fed İmalat Endeksi (Ağustos)	41	--
	Jackson Hole Ekonomi Politikası Sempozyumu	--	--	
	Euro Bölgesi	ECB Toplantı Tutanakları	--	--
	Almanya	Tüketici Güven Endeksi (Eylül)	-0.3	-0.5
27.08.2021	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Ağustos)	100.1	--
	ABD	Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Temmuz, y-y)	%3.5	%3.6
		Kişisel Gelirler (Temmuz, a-a)	%0.1	%0.2
		Kişisel Harcamalar (Temmuz, a-a)	%1	%0.5
		Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	81.2	71.5
		Öncü Mal Ticaret Dengesi (Temmuz)	-92.05 milyar \$	--
		Jackson Hole Ekonomi Politikası Sempozyumu	--	--
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	101	100
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Ağustos)	116.6	116

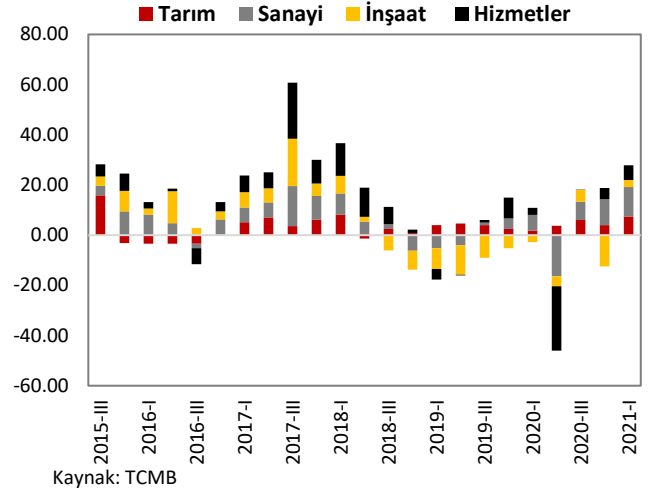
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

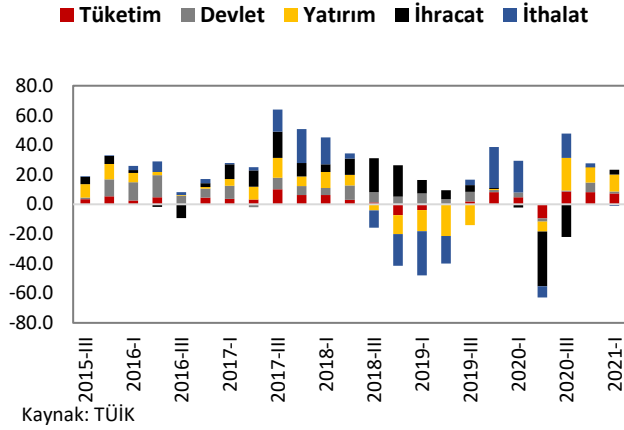
Reel GSYH (y-y, %)

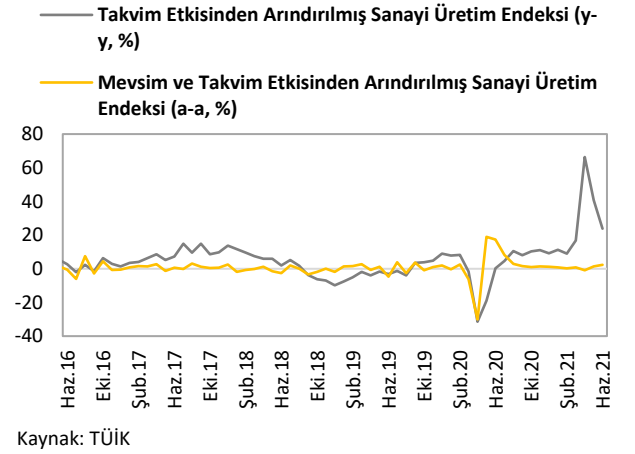
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

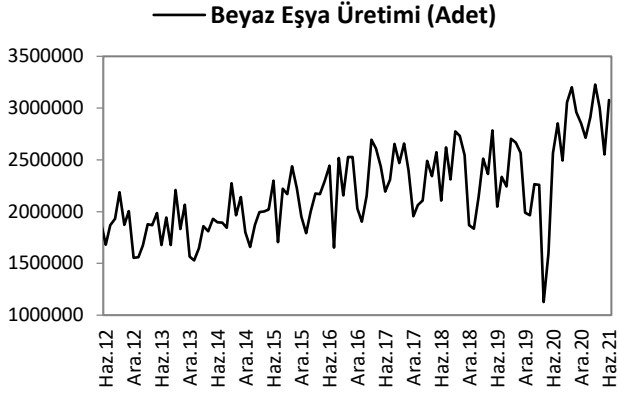
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

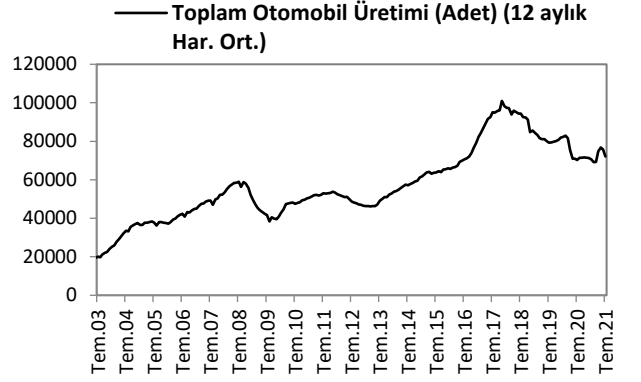

Beyaz Eşya Üretimi

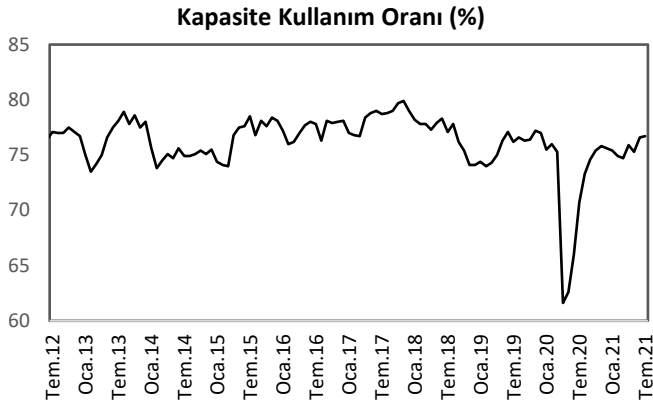
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Toplam Otomobil Üretimi

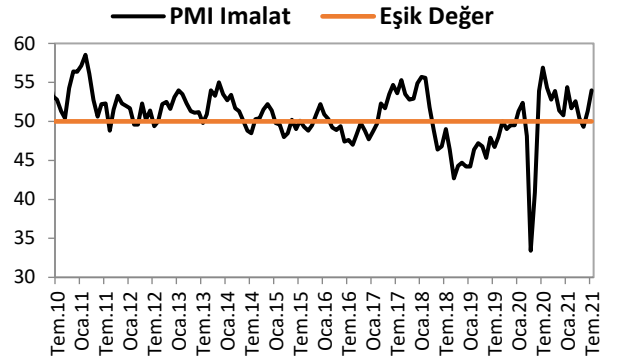
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

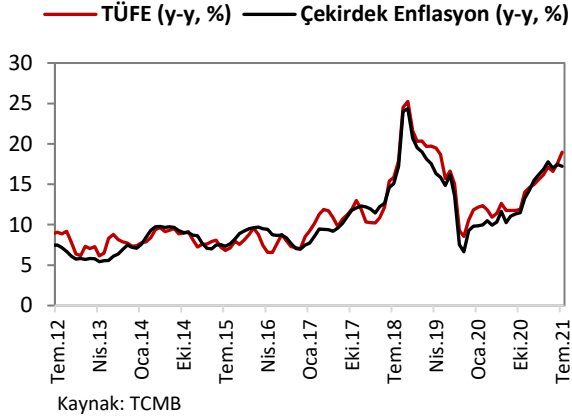
İmalat PMI

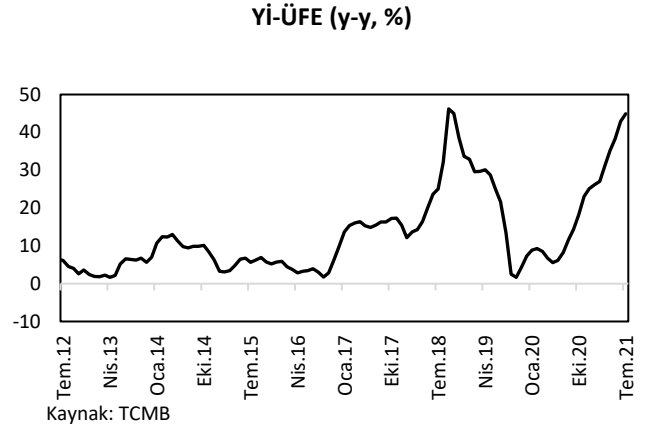
Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

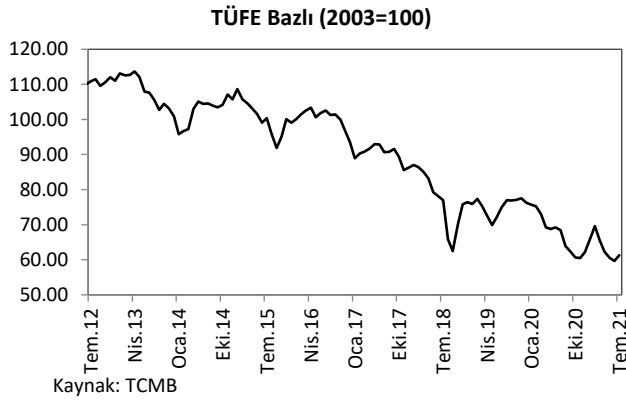
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

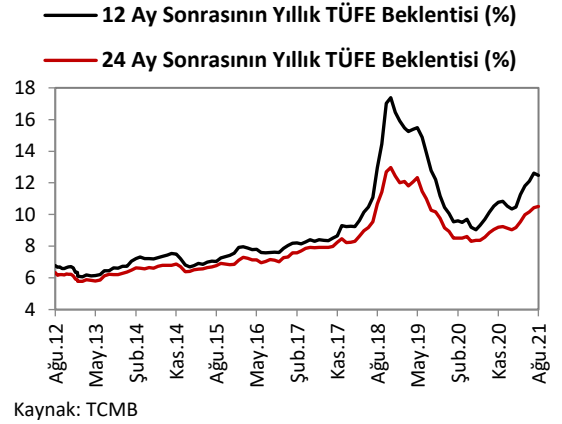
Yİ-ÜFE

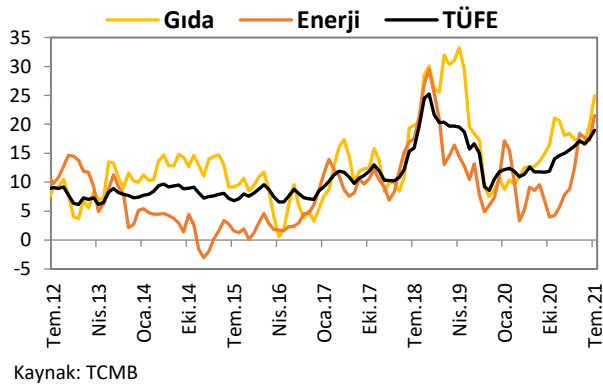
Reel Ektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

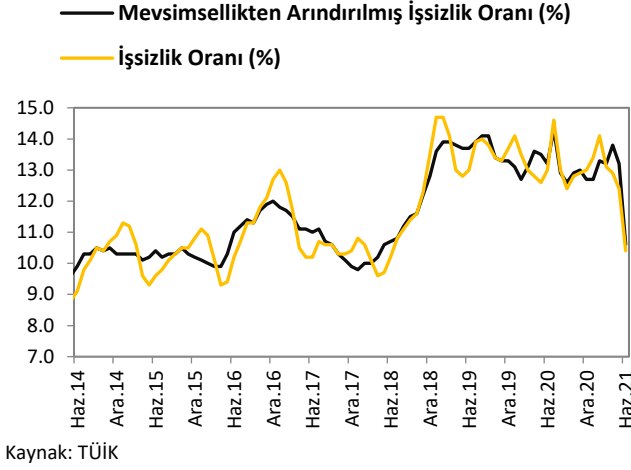

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

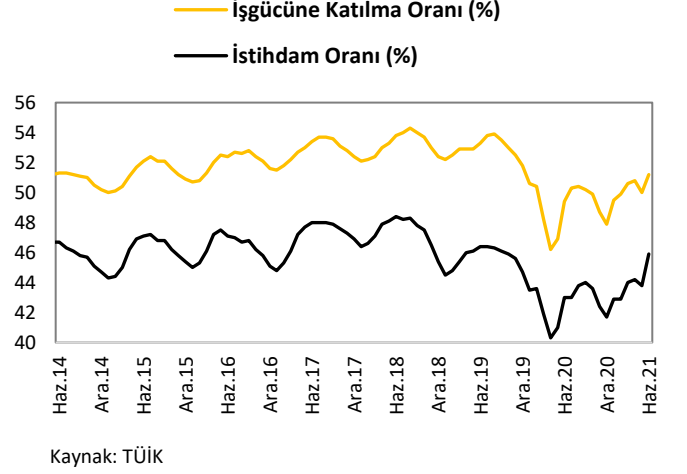

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

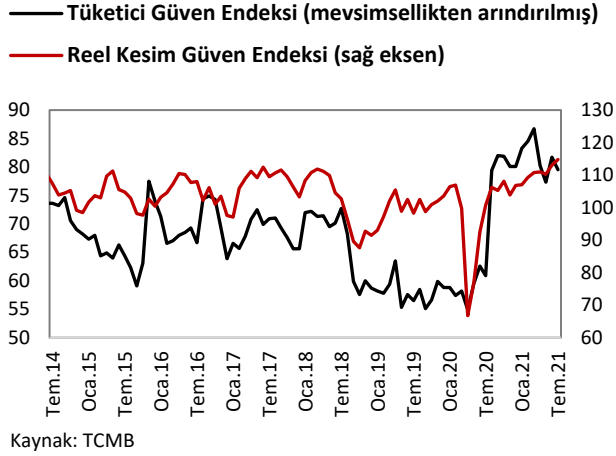

İşgücüne Katılım Oranı

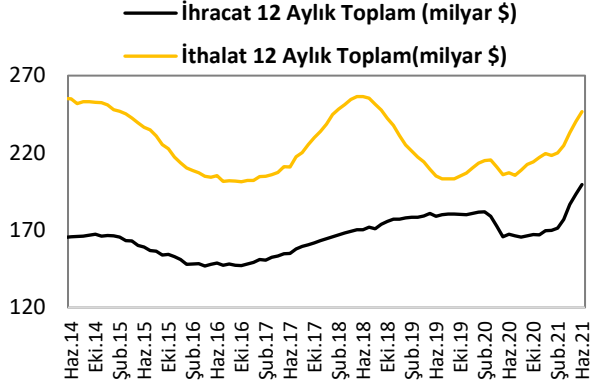
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

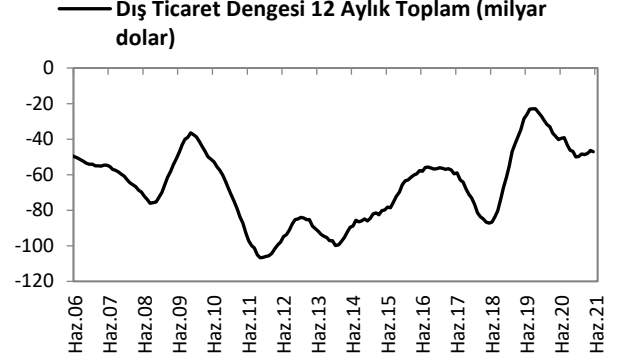
DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

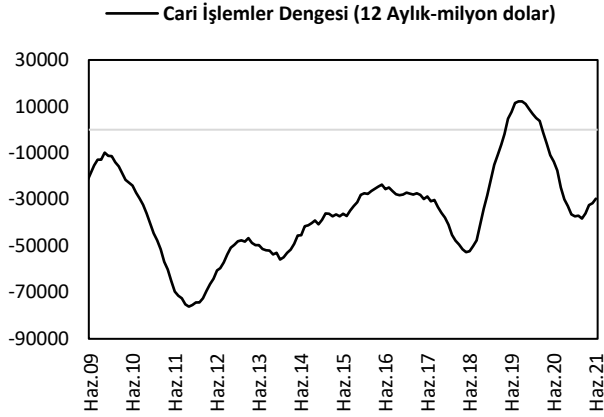
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Dengesi

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi

Kaynak: TCMB

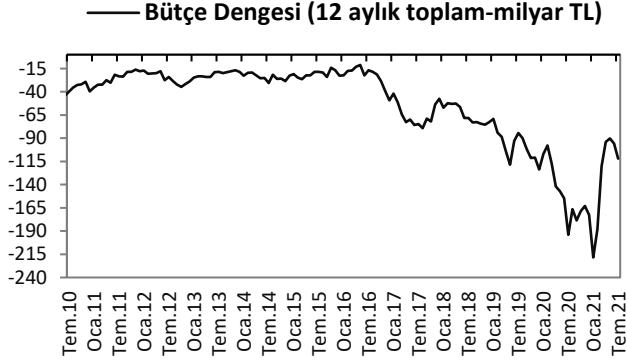
Sermaye ve Finans Hesabı

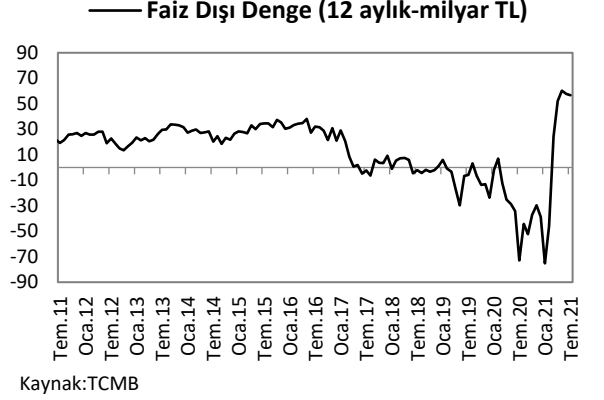
Kaynak: TCMB

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

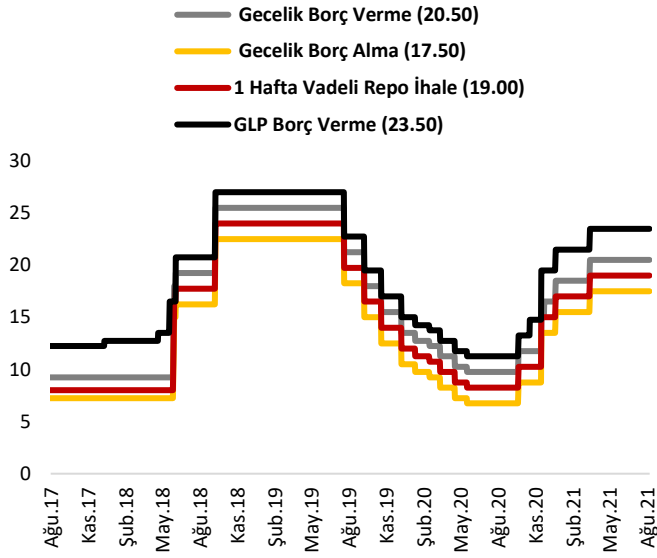
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirleşmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2019	4,280,381	0.9	13.7	-0.5	75.9
2020	5,047,909	1.8	13.2	9.0	75.6
Son Yayınlanan	1,386,347 (2021-I)	7.0 (2021-I)	10.6 (Haziran 2021)	23.9 (Haziran 2021)	76.7 (Temmuz 2021)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2019	11.84	9.81	7.36		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021 (Temmuz)	18.95	17.22	44.92		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2019	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2020	1,237,647	3,374,831	3,469,683	178,922	51,606
Son Yayınlanan (13.08.2021)	1,404,186	3,863,519	3,979,087	208,016	67,356
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2019	10.50	13.50	12.00	10.49	
2020	15.50	18.50	17.00	17.92	
Son Yayınlanan (20.08.2021)	17.50	20.50	19.00	19.95	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2019	6.8	210.3	180.8	-29.5	
2020	-36.7	219.5	169.7	-49.8	
Son Yayınlanan	1.1 (Haziran 2021)	19.8 (Haziran 2021)	22.6 (Haziran 2021)	-2.9 (Haziran 2021)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2019	755.1	574.0	693.2		
2020	1,060.4	752.5	967.6		
Son Yayınlanan	1,152.4 (Temmuz 2021)	879.9 (Temmuz 2021)	1,042.6 (2021-I)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2019 (Temmuz)	83.5	93.4	9.9	17.6	
2020 (Temmuz)	116.2	86.5	-29.7	-21.2	
2021 (Temmuz)	141.1	95.3	-45.8	-22.2	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.3 (2021-I)	40.4 (2021-I)	-4.9 (2021-I)		

Cem Erođlu	Müdüř	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlüm Kanbur	Müdüř Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdüř Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdüř Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiğbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.